

عنوان پروژه: بررسی سواد سلامت اتحادیه ها و اصناف و تدوین برنامه آموزشی مناسب برای آنها

Evaluation of health education trade unionists and guilds and development of suitable educational programs for them

مجری پروژه: عسگر شریف زاده، لیسانس، کارشناس بهداشت اماکن مرکز بهداشت استان قزوین

ناظر طرح: دکتر کامل شادپور

پیام گزار سلامت: دکتر سیدعلیرضا خونساری، دکترای پزشکی، معاون اجرایی مرکز بهداشت استان قزوین

همکاران اصلی پروژه: شیرین نادری، فوق لیسانس، کارشناس مسئول بهداشت محیط استان قزوین - شهلا عسکرپور، لیسانس،

کارشناس بهداشت مواد غذایی مرکز بهداشت استان قزوین - هاشم یوسفی، لیسانس، کارشناس بهداشت اماکن مرکز بهداشت شهرستان

قزوین - مریم قهرمانی، لیسانس، کارشناس سازمان بازرگانی استان قزوین

نتایج پروژه:

وجود متصدیان آگاه به مسائل بهداشتی در مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی بر ارتقای سطح سلامت مواد غذایی و بهبود کیفیت ارائه خدمات در این اماکن موثر بوده و با پیشگیری از بروز و شیوع بیماری های منتقله از غذا، ارتقای سلامت جامعه به عنوان مصرف کننده و گیرنده خدمت را به دنبال خواهد داشت. تاکنون هیچ بررسی گسترده ای از میزان سواد سلامت اصناف در استان قزوین انجام نشده است و اولویت های آموزشی برای این قشر اثرگذار تدوین نگردیده است. این مطالعه سعی کرده است که با بررسی سطح سواد اصناف، اولویت نیازهای آموزشی شان را تعیین نماید.

در این مطالعه توصیفی - مقطعی مراکز تهیه و توزیع و فروش مواد غذایی و اماکن عمومی شهر قزوین به پنج صنف مواد غذایی، آرایشگاه، نانوايي، مهد کودک و استخر دسته بندی شده و به استناد پرونده بهداشتی این اماکن که در مراکز بهداشتی درمانی شهر قزوین موجود است، تعداد ۳۸۶ نفر از متصدیان شاغل به روش نمونه گیری سیستماتیک انتخاب شدند. سطح سواد سلامت این متصدیان از طریق پرسشنامه هایی خاص بررسی شد. هر سوال دارای یک امتیاز بوده و مجموع امتیاز هر پرسشنامه به عنوان امتیاز سواد متصدی در نظر گرفته شد. تجزیه و تحلیل داده ها و انجام محاسبات آماری توسط نرم افزار SPSS v.16 انجام گردید.

در این بررسی فراوانی نسبی شرکت کنندگان صنف مواد غذایی، آرایشگاه، مهد کودک، استخر و نانوايي به ترتیب ۷۶,۷٪، ۱۲,۷٪، ۱,۸٪، ۰,۸٪ و ۸٪ بود. در این میان ۸۲,۴٪ شرکت کنندگان مرد و ۱۷,۶٪ زن بودند. نزدیک به ۹۰٪ متصدیان دارای تحصیلات زیردیپلم و مابقی دارای مدرک تحصیلی بالاتر از دیپلم بودند. کمترین میزان تحصیلات (زیردیپلم) در صنف نانوايي (۹۳,۵٪) و بالاترین میزان تحصیلات (بالای دیپلم) مربوط به صنف استخر بود (۶۶,۷٪)، با این وجود این متغیر تأثیری در نمره سواد متصدیان مورد بررسی نداشت. همچنین بین جنس و نمره سواد متصدیان تفاوت معناداری بدست آمد ($P=0,002$) به طوری که میانگین نمره مردان بیش از زنان بود.

بیشترین میانگین نمره کل سواد مربوط به صنف استخر ($19 \pm 4,6$) و کمترین نمره مربوط به صنف مهد کودک ($17,5 \pm 4$) بدست آمد. بیشترین میانگین نمره سواد بهداشت فردی در صنف نانوايي ($4,6 \pm 6,7$) و کمترین آن در مواد غذایی ($3,6 \pm 6,8$) بدست آمد. بیشترین میانگین نمره سواد بهداشت محیط کار مربوط به صنف مهد کودک ($10,6 \pm 3,3$) و کمترین نمره مربوط به صنف استخر ($7,3 \pm 3,05$)

بدست آمد. بیشترین میانگین نمره سواد بهداشت محصول (خدمت) مربوط به صنف استخر ($8,3 \pm 0,6$) و کمترین نمره مربوط به صنف آرایشگاه ($2,3 \pm 0,76$) بدست آمد.

از یافته های این تحقیق می توان نتیجه گرفت که میزان سواد سلامت اصناف در زمینه های مختلف و با توجه به ماهیت شغلی خاص هر صنف کافی نمی باشد و این امر احتمال بروز مخاطرات بهداشتی را در کارکنان، محیط و مصرف کننده افزایش خواهد داد. لذا ضرورت برگزاری دوره های آموزشی با توجه به نوع صنف و اولویت های این پژوهش وجود دارد.